

XAVIER BOSCH, director
TONI CRUANYES, director adjunt

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ,
subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];

ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ [Societat i
Barcelona]; ÓSCAR MONTFERRER [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SÍLVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L. Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Coordinació i reserves: Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Joaquim Colominas

Professor de ciència política a l'URL

Limitar els mandats?

Limitar els mandats: a favor o en contra? Prohibir que una persona pugui ocupar indefinidament el càrrec de president d'un país, elegit i renovat democràticament, per la voluntat majoritària dels ciutadans expressada a les urnes: això és bo o és dolent?

AQUEST ÉS UN DEBAT QUE SOVINT ES PLANTEJA, especialment quan s'apropa una convocatòria electoral. I aquesta vegada, de cara a les properes eleccions al Congrés de Diputats, ha estat el candidat popular, Mariano Rajoy, qui, en l'eventual cas que es donés aquesta possibilitat, ha anunciat que s'autolimitaria a dos els mandats presidencials, seguint els passos de José María Aznar.

EL PRIMER QUE CAL DIR ÉS QUE AQUESTA FIGURA neix en els sistemes presidencials, dels quals és pròpia. Situem-ho en el seu context històric i polític: la constitució nord-americana s'aprova en ple domini del liberalisme polític. Aquest corrent de pensament pensa que el poder com més repartit estigui, millor. Pensa que el poder corromp; i que el poder absolut corromp absolutament. I, per tant, una manera de reduir el molt poder que té constitucionalment atorgat el president dels Estats Units és limitar-lo temporalment, a dos mandats.

EN ELS SISTEMES PARLAMENTARIS EUROPEUS no existeix la limitació de mandats. Però, sens dubte, una part creixent de la ciutadania europea veu amb bons ulls que algun candidat s'autoimposi aquesta mesura. Especialment aquella part que mira amb malfiança els polítics.

LA LIMITACIÓ DE MANDATS TÉ AVANTATGES i inconvenients. Com a avantatges, cal destacar el fet que limitant els mandats presidencials obligues a una renovació constant de les elits polítiques. Cada vuit anys hi ha canvis de personal polític en els equips presidencials. La

“A casa nostra, com sabem, no hi ha limitació de mandats. Però, sens dubte, una part creixent de la ciutadania veu amb bons ulls que alguns candidats s'autoimposin aquesta mesura”

SALVADOR ANTON

mesura comporta obrir la política a moltes més persones. I això és molt bo. S'eviten anquilosaments. A més, un altre element positiu és que representa un incentiu per aplicar els objectius més importants del projecte polític a un termini fix, vuit anys. El que un president no faci en vuit anys, sap que ja no ho farà.

PERÒ TAMBÉ TÉ INCONVENIENTS. El primer: si és una mesura per evitar la corrupció, pensem que no hi ha relació directa entre els anys ocupant un càrrec i el grau d'honestedat política d'un governant. Pots estar dotze, setze anys a la presidència d'un govern i no haver posat mai la mà a la caixa. I, al revés, una altra persona, pot ser que al quart dia d'haver arribat ja l'hi hagi posat.

UN ALTRE INCONVENIENT ÉS QUE AQUESTA MESURA no és garantia d'una millora de la qualitat dels governants. Ningú pot assegurar que els nous presidents que arriben siguin necessàriament millors que els que marxen. I la història ho confirma, oi?

EN UN MÓN IDEAL, EN QUÈ ELS GOVERNANTS fossin persones exemplars, amb una gran autoritat moral, molt ben preparades, persones honrades, penso que no caldria imposar aquesta mesura. Però Hobbes, certament, tenia raó. Diguem-ho clar: si augmenta la simpatia per aquesta figura, és perquè la crisi de la política i el descrèdit dels polítics és evident. I Rajoy utilitza aquesta figura per intentar seduir una part de l'electorat.

PER TANT, DEFENSARIA LA LIMITACIÓ DE MANDATS en la situació actual de crisi de la política. Defensar la mesura sí, però no amb una norma jurídica de compliment obligat, sinó com una norma no escrita, consuetudinària. Perquè, en tot cas, podem posar-nos una altra pregunta: és democràtic posar límits a la voluntat dels ciutadans?

EN DIRECTE

Decisió màxima

Vicenç Sanclemente

Retirar-se ha estat la “decisió màxima” del “líder màxim”. La notícia pot colpir amics i enemics fins al moll dels ossos. Però qui el coneix sap que és impossible que Castro deixi la política. El Comandante assegura que seguirà en la “batalla d'idees”. Tant de bo que agafés un camí de jubilació semblant a la del seu amic Mandela. Només “levant-se” pot salvar el mite.

Parlar de transició pot ser agosarat, però sí que podríem aventurar altres “decisiones” successives que serien tan o més importants. Raúl Castro ha estat sempre qui s'ha preocupat pels “cigrons”. I, més pràctic que “il·luminat”, apostaria per un sistema “xinès”, obrir en part l'economia i immobilitzar la política. Però Raúl i la cúpula militar haurien de decidir si volen per a Cuba el progrés o el populisme.

Sens dubte, són els cubans de dins qui han de “decidir” el seu futur. Ara és el moment clau perquè la comunitat internacional ensenyi a Cuba els avantatges d'una societat oberta. Primer els EUA —on el panorama canviaria de la nit al dia amb un triomf d'Obama o Clinton— haurien de jubilar l'embargament, que ha servit d'excusa tants anys al règim. Segon, els cubans de Miami haurien de decidir jubilar tota idea de revenja. Cada pas enrere que donin, pas endavant cap a la democràcia que faran els de l'illa. I, si això es mogué, la comunitat internacional hauria de recollir un fons que garanteixi amb una llei de punt i final les indemnitzacions per als embargats per la Revolució. Les noves generacions es mereixen ara més i més decisions per deixar de patir les conseqüències d'un sistema xaruc de Guerra Freda.

El més calent...

Ignasi Riera

M'he empassat el llibre, editat per Meteora, El més calent... al front de Madrid, crònica balanç del primer grup parlamentari a Madrid d'ERC, des dels temps de la Repùbli-

ca. De lectura fàcil, i àdhuc entretinguda —petit miracle entre el pilot de llibres doctrinaris i/o propagandístics de polítics en actiu—, el text et torna a plantejar la injustícia bàsica de la llei electoral que llença tants vots al cove, en nom del bipartidisme. És paradoxal que només els vots nacionalistes acabin quallant com a grup prou sòlid per poder determinar el sen-

tit de les futures majories. M'he passat la vida (des de les campanyes del 1977) denunciant els efectes inhibidors dels mecanismes democràtics que tragina el bipartidisme. Com he denunciat aquella llosa que és la llei de partits i els tan invocats, i excloents, pactes antiterroristes PP-PSOE.

Més encara: em negaré a perdre el temps, da-

vant del televisor, durant els cara a cara entre Rodríguez Zapatero i Mariano Rajoy, consolidació mediàtica d'aquest frau colossal que margina uns quants votants de tota la vida, entre els quals em compto, a les perifèries de la democràcia.

Tot i que després, i en nom de la governabilitat, són els exclosos els indispensables per glori-ficar (?) els poderosos

dels cara a cara.

Doncs bé: aquest fil musical travessa la lectura del llibre del grup parlamentari d'ERC al Congrés de Diputats. No els votaré, perquè, com deia Castella: “Os velhos non deben de enamorarse”. Però als que els critiquin acusant-los d'infantilisme polític, els negaré vi i cava, i plat a taula. I els recordaré el conte de Hans Christian Andersen del rei nu.